

PROTOKÓŁ Nr 24/05

**posiedzenia Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Spraw Rodziny
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
które odbyło się w dniu 2 lutego 2005 roku.**

Obrady rozpoczęły się o godz. 13.00 i trwały do godz. 15.30.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz osoby zaproszone zgodnie z *listami obecności stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do protokołu*.

Przewodniczył posiedzeniu Przewodniczący Komisji Sławomir Marczewski.

Przewodniczący obrad zwrócił się z pytaniem do radnych, czy zgłaszają uwagi i wnioski do porządku obrad przekazanego przy zaproszeniu na posiedzenie.

Radni uwag nie zgłosili i jednomyślnie zaaprobowali porządek obrad w wersji zaproponowanej przy zaproszeniu na posiedzenie:

1. Przyjęcie „Raportu z realizacji zadań polityki społecznej w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2003”.
2. Zaopiniowanie „Raportu z realizacji Zintegrowanego Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2004”.
3. Zaopiniowanie Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2005”.
4. Sprawy różne.

P r z e b i e g p o s i e d z e n i a :

Ad 1.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezick dokonał wprowadzenia do „Raportu z realizacji zadań polityki społecznej w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2003”, *stanowiącego zał. nr 3 do protokołu*. Materiał ten, po konsultacjach z służbami wojewody i samorządami przekazany zostanie samorządom, dla porównania jak to wygląda na tle innych powiatów. Materiał ten obrazuje potrzeby notowane przez te lata w województwie świętokrzyskim w zakresie pomocy społecznej, jak również formy i zasięg pomocy. Zwrócił uwagę na budżet z zakresu pomocy społecznej, największym budżetem na pomoc społeczną dysponują przede wszystkim powiaty. Materiał ukazuje wielkość środków otrzymywanych od administracji rządowej, z drugiej strony – udział środków własnych w realizacji zadań. Są ogromne dysproporcje, są gminy dużo

bogatsze i dużo biedniejsze, gminy przekazujące dużo środków, i takie, które są mniej hojne.

W d y s k u s j i :

Radny Bronisław Powierża stwierdził, że jest to raport o realizacji od początku funkcjonowania samorządu województwa. Stwierdzenie „człowiek jest tyle wart, ile może pomóc innym”. Chęć działania i bardzo duży wysiłek są w materiale uwidocznione. Przykre, że tych środków jest niewiele. Cieszy, że ilość środków przeznaczanych na pomoc społeczną jest rosnąca, lecz z drugiej strony – świadczy to o wzrastającym zapotrzebowaniu, czyli obszarze biedy. Będąc reprezentantem pewnej zbiorowości wyraził satysfakcję z tego, że dziedzina ta nie jest pozostawiona bez interwencji i wsparcia. Podziękował dyrektorowi i jego służbom za wkład pracy w opracowanie tego materiału.

Komisja przyjęła Raport z realizacji zadań polityki społecznej w województwie świętokrzyskim w latach 1999-2003”, a swoje stanowisko wyraziła w *opinii nr 87/05 stanowiącej zał. nr 4 do protokołu*.

Ad 2.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Źelezik dokonał wprowadzenia do „Raportu z realizacji Zintegrowanego Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2004”. *Raport stanowi zał. do protokołu XXIV sesji Sejmiku z dnia 7 lutego 2005 r.*

Poinformował, że w 2004 roku Sejmik, zgodnie z nakazami ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, uchwalił wieloletni program współpracy samorządu województwa świętokrzyskiego z organizacjami pozarządowymi. Jednocześnie uchwalił roczny program współpracy na rok 2004, do czego też obliguje ww. ustawa. Z ww. ustawy wynika również obowiązek dla Sejmiku przyjmowania raportu z realizacji rocznego programu. Program wieloletni i roczny na 2004 rok obejmuje nie tylko Departament Zdrowia i Polityki Społecznej, lecz wszystkie Departamenty współpracujące z organizacjami pozarządowymi. Wiodącym w zbieraniu i programowaniu całości jest departament Zdrowia i Polityki Społecznej. Materiał zawiera wykazy wnioskodawców, przyznane kwoty z budżetu województwa. Oprócz wsparcia finansowego zleczanych zadań jest działalność pozafinansowa, wspierająca organizacje pozarządowe w różnej formie: merytorycznej, szkoleniowej i organizacyjnej. Zdecydowana większość zaplanowanych zadań została wykonana. Zadania, które nie zostały z różnych względów zrealizowane, bądź są w toku realizacji (baza danych rekomendowanych programów profilaktycznych) są monitorowane pod kątem zasadności

przeprowadzania ich do końca. Dla przykładu, opinie lekarskie programów profilaktycznych (na podstawie najnowszych badań) są zróżnicowane co do ich skuteczności, stąd ciągła praca nad bazą rekomendowanych programów profilaktycznych. W br. po raz pierwszy w budżecie województwa znalazły się środki na wojewódzkie programy profilaktyczne z zakresu ochrony zdrowia. Omówił formy współpracy w zakresie wolontariatu z krajami lub regionami zaprzyjaźnionymi. Jest to skomplikowana materia. Województwo świętokrzyskie ma nawiązaną współpracę z regionami na podstawie umów lub mniejszej rangi dokumentów. Dla zainteresowania drugiej strony Zarząd sygnalizował potrzebę współpracy w zakresie pomocy społecznej, jednakże na początku każda współpraca (np. z Ukrainą) obraca się wokół biznesu, turystyki i kultury, kwestie społeczne na razie nie są zauważane. Udało się osiągnąć współpracę w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi z Danią i Rosją. W br. planuje się wykorzystanie środków unijnych poprzez przygotowanie się do aplikacji wniosku w zakresie polityki społecznej. Trudny jest dostęp do informacji o sposobie i wysokości środków unijnych będących w gestii Brukseli (np. przez kontakty z Łotwą otrzymano informację o pewnych funduszach w budżecie UE na rok 2005 300 tys. €.

W obszarze kultury i sztuki zrezygnowano z organizowania Forum Kultury, bo podobną inicjatywę podjęła Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej. Wszystkie pozostałe działania zgodnie z programem zostały zrealizowane.

W d y s k u s j i :

Radny Michał Okła, nawiązując do programów profilaktycznych, stwierdził, że nadal wysokość środków przeznaczonych na ich realizację jest niewystarczająca.

Komisja jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała „Raport z realizacji Zintegrowanego Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2004”, a swoje stanowisko wyraziła w *opinii nr 88/05 stanowiącej zał. nr 5 do protokołu*.

Ad. 3.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezik dokonał wprowadzenia do Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2005”, *stanowiącego zał. do protokołu XXIV sesji Sejmiku*.

Poinformował, że na ostatnim posiedzeniu Zarząd dyskutował nad jeszcze większym przyspieszeniem procedur zajmujących dużo czasu i powodujących, że uruchomienie procesu następuje z dużym opóźnieniem. Np. zaczęły się ferie, a procedury związane z poszczególnymi wnioskami są jeszcze bardzo opóźnione. Procedury te zapisane są bardzo sztywno w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie. W ubiegłym roku, w związku

z opóźnionym wejściem w życie ustawy, program był uchwalony późno. W br. będzie dostatecznie dużo czasu na przyjrzenie się wnioskowi i ich przeanalizowanie. Program na rok 2005 jest najbardziej spójny z programem wieloletnim, pokazane są priorytety współpracy na 2005 rok, w obszarze których zamierzamy współpracować oraz jest on spójny z uchwalonym budżetem województwa na 2005 r. Duża grupa zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe dotyczy działań priorytetu 2 ZPORR, zadania te mogą być realizowane za pieniądze unijne. Teoretycznie organizacje pozarządowe mogą sięgnąć po wszystkie środki przydzielone z Unii Europejskiej. W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego są zadania przyjęte do realizacji na ponad 4 mln. €.

Poinformował, że składanie wniosków odbywało się bez większych przeszkód, jest drożność, na dzień dzisiejszy złożono wnioski na łączną kwotę ok. 3,5 mln. zł. Termin składania wniosków upływał z dniem 30 listopada ub.r. Nie wszystkie ze złożonych wniosków spełniają wymagane kryteria. W Departamencie Zdrowia są pewne środki na promocję wolontariatu, za które będą organizowane szkolenia dla wolontariuszy w zakresie wsparcia społecznego. Jest to bardzo ważne, zwłaszcza że brakuje na terenach małych miast i wsi ludzi przeszkolonych w zakresie wsparcia społecznego. Wsparcie społeczne ma bardzo szeroką definicję: jest to działanie w konkretnym środowisku polegające na diagnozowaniu potrzeb i docieraniu do najbardziej potrzebujących, do których – z różnych względów – nie docierają pracownicy ośrodków pomocy społecznej, przede wszystkim z braku środków. Np. bardzo ważną pomoc świadczą wolontariusze i organizacje pozarządowe wobec osób leżących obłożnie, które mają zapewnioną dzienną kilkugodzinną opiekę instytucjonalną. Wypełniają oni lukę w opiece instytucjonalnej, bezpłatnie, bo poza zwrotami kosztów podróży, nie otrzymują żadnych środków. Dzisiejszy rynek pracy spowodował, że podejmujący pracę musi się legitymować doświadczeniem, co daje praca w wolontariacie.

W d y s k u s j i :

Radna Lucjana Elżbieta Nowak dała za przykład wolontariusza emerytowaną nauczycielkę, która - wykorzystując swoje doświadczenie nabyte w szkole – z potrzeby serca pomaga osobom chorym i samotnym.

Radny Roman Cichoń zapytał do kiedy trwa przyjmowanie wniosków na środki PFRON na bieżący rok i kiedy zakończy się rozpatrywanie złożonych wniosków.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezick wyjaśnił, że składanie wniosków zamyka się z dniem 30 listopada roku poprzedzającego, natomiast Zarząd czeka na informację prezesa PFRON o

wysokości środków, po której niezwłocznie przygotuje stosowny projekt uchwały. W uchwale wskazane będą cele i wysokość poszczególnych kwot.

Radny Bronisław Powierża potwierdził, że jest dobrze rozpoznana ilość organizacji pozarządowych, znane są adresy, itd, co potwierdził doskonałą znajomością przez Departament problemów jednego ze stowarzyszeń z powiatu sandomierskiego (Kleczanów). Zapytał o losy 1 mln zł. środków z PFRON niewykorzystanych w ub. roku. Na początku roku należałoby dotrzeć z informacją do organizacji pozarządowych, aby sytuacja się nie powtórzyła, czy wykorzystywane są wszystkie sposoby i środki dotarcia z informacją do organizacji pozarządowych. Poprosił o definicję słowa „ewaluacja”.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezik wyjaśnił, że 1 mln. zł, które trzeba było zwrócić, to nie są pieniądze na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Są to środki PFRON przekazane algorytmem na realizację ściśle określonych zadań.

- 1) Największym zadaniem są roboty budowlane w obiektach służących osobom niepełnosprawnym. W myśl ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie nie można wydawać organizacjom pozarządowym środków na rzeczy materialne i siedzibę,
- 2) Pożyczki dla zakładów pracy chronionej,
- 3) Refundacja szkoleń pracowników niepełnosprawnych w przypadku, gdy zakład pracy albo ulega likwidacji lub zmienia profil działalności.

Środki te, mimo posiadania dużej liczby wniosków, trzeba było zwrócić ze względu na obostrzenia. Największą barierą jest udokumentowany wkład własny (dokument uchwały Rady, że jest zabezpieczenie w budżecie).

Ewaluacja, to monitorowanie sposobu realizacji danego zjawiska czy procesu oraz kierunku zmierzania zmian (czy słuszny).

Radna Lucjana Elżbieta Nowak zapytała o ostateczny termin składania wniosków przez organizacje pozarządowe oraz skąd można pobrać potrzebne formularze.

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezik odpowiedział, że wnioski można składać w terminie 30 dni od ukazania się informacji i druków w BIP i w prasie.

Radny Roman Cichoń zapytał, jak może skorzystać zakład opieki leczniczej w Koprzywnicy ze środków PFRON. Zapoznał z treścią pisma, *którego kopia stanowi zał. nr 6 do protokołu.*

Dyrektor Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Wojciech Żelezik odpowiedział, że Zarząd czeka na informacje o wysokości środków z

PFRON i około połowy lutego przedstawi na sesji Sejmiku stosowną uchwałę.

Członek Zarządu Marek Gos uzupełnił wypowiedź, informując, że Zarząd spodziewa się złagodzenia warunków przyznawania środków ze względu na to, że w ubiegłym roku wiele województw również pieniądze zwróciło. Wielu beneficjentów wycofywało się w trakcie roku z braku udziału własnego (np. Skoszyn, Brody). Warunki stawiane przez PFRON są rygorystyczne. Programy z zakresu Sektorowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich są już na etapie realizacji. Porozumienie trójstronne z Agencją i Ministrem jest podpisane. Od 15 marca br. będą zbierane wnioski na zadania pt. Odnowa wsi i dziedzictwa kulturowego. W ramach tego działania organizacje pozarządowe (np. rada sołecka) mają pole do popisu. Jest to program nakierowany na sołectwo, udział własny gminy – 20%. Można zagospodarować jedną miejscowość w różnych aspektach. 450 tys. zł na drobne inwestycje daje dużo możliwości. Kolejnym programem jest scalanie gruntów, bardzo trudny temat, lecz konieczny – zgłosił się Opatów. Kolejnym programem są melioracje wodne, do realizacji mogą zgłaszać się spółki wodne. Odnośnie priorytetu ZPORR priorytet 2, jest pewna obawa, bowiem restrukturyzacja osób odchodzących z przemysłu najprawdopodobniej nie wykorzysta nawet 30% środków, ponieważ te zmiany w naszym województwie już nastąpiły. Może Komitet monitorujący wyrazi zgodę na przesunięcie środków na inne działania. Sektorowy Program Rozwoju Zasobów Ludzkich powinien w miarę pójść bez problemów. Warunki udziału w nim są dość korzystnie. Odnośnie wolontariatu, rozwija się w społeczeństwach o przyzwoitym poziomie dochodów. W Polsce ludzie wchodzi w wolontariat z innych pobudek, często aby uzyskać dodatkowe kwalifikacje, czy też dla uzyskania rekomendacji. Wymagania ustawy są bardzo trudne do spełnienia dla wielu organizacji, lecz Departament stara się być partnerem w aplikowaniu o środki.

Radny Bronisław Powierża zapytał, czy lokal lub pomieszczenie mogą stanowić wkład własny.

Członek Zarządu Marek Gos wyjaśnił, że w przypadku środków pomocowych wykazany musi być udział własny w żywej gotówce. Natomiast działania ze środków budżetowych zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym często finansowane są w 100 % z budżetu województwa. Organizacje mogą we wnioskach pokazać udział własny składający się z różnych składników: majątek, praca, itp. Zarząd Województwa przyjął zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie dysponowania środkami pochodzącymi z budżetu województwa. W przyjętych zasadach uściślone zostały zapisy ustawy. Wypełnienie wniosku jest rzeczą prostą, trudniejsze jest skompletowanie załączników. Nie można finansować działalności bieżącej (utrzymanie biura, pensja, prąd, itp.),

środki dotacji mogą być przekazywane na określone zadania (zatrudnienie terapeuty, fachowca, wykładowcy, itp.).

Radny Roman Cichoń zapytał, co można we wsi zrobić.

Członek Zarządu Marek Gos zaproponował, że udostępni zeszyty z pomysłami z 2 województw objętych pilotażem SPO.

Komisja pozytywnie zaopiniowała „Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2005”, a swoje stanowisko zawarła w *opinii nr 87/05 stanowiącej zał. nr 7 do protokołu*.

Ad 4.

Radna Lucjana Elżbieta Nowak poinformowała o strajku pracowników służby zdrowia w Szpitalu Powiatowym w Starachowicach w obronie zajmowanych przez komorników pensji. Głodują pielęgniarki i sanitariusze od 28 stycznia 2005 r. od godz. 14.00. Od 5 lutego br. ma wejść rozporządzenie kpc, art. 890 §2, gdzie komornik może wejść na pensje pracowników jednostki, która jest zadłużona. Szpital w Starachowicach jest jednostką zadłużoną, a w całym kraju jest ich ponad 400. Trwają rozmowy, nie uspokaja strajkujących wypowiedź ministra Balickiego, że komornik może zająć tylko ¼ pensji. Jednak ¼ pielęgniarskiej pensji to stanowi duży uszczerbek w budżecie.

Radny Michał Okła - powiedział, że ¼ pensji komornik może zająć na dotychczasowych przepisach. w sytuacji wejścia w życie tego przepisu jest możliwość zrobienia kumulacji tylko na 3 miesiące do najniższego wynagrodzenia brutto (1070 zł./osobę). Poinformował, że Związek pracodawców powiatowych zoz udzielił pełnego poparcia dla strajkujących. Związek wystosował do Marszałka Sejmu stanowisko w celu spowodowania od Trybunału Konstytucyjnego pilnej opinii prawnej. „To, co mówił pan Balicki jest ośmieszaniem rządu”. Jego lekarstwem na problem jest przyjęcie ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji zoz. Oczekiwania premiera Hausnera i ministra Balickiego dążą wprost do spowodowania strajków generalnych i niepokojów w załodze. Tworzone sup-y proponują, że nie więcej niż 2 600 tys. zł na jednostkę i nie więcej niż 6 tys. zł na osobę może być przyznanych w celu oddłużenia z ustawy 203. W Szpitalu Powiatowym w Skarżysku ten problem wynosi 15 mln. zł. Kto zgodzi się na taką propozycję tworzenia spółek użyteczności publicznej, tym bardziej, że wypłacił już 7,5 mln zł z ustawy 203. Z tego tytułu popadł w inne zadłużenie. Rząd sam zgotował sobie ten los, który chce przerzucić na szpitale, a bezpośrednio na pracowników. Nie zna drugiego rządu lewicowego na świecie, który działałby nie na rzecz pracowników i mieszkańców, a przeciw

społeczeństwu. Sejmik powinien wyrazić swoje stanowisko w sprawie sytuacji w Starachowicach. Bo w podobnej sytuacji jest 416 szpitali w kraju.

Przewodniczący obrad przypomniał, że słynną ustawę 203, która ośmieszyła Sejm, przyjął Sejm poprzedniej kadencji. Nie należy uchwalać buble, jeśli nie ma pokrycia finansowego. W jakiej formie Sejmik powinien odnieść się do niepokojów w Starachowicach?

Komisja uchwaliła, że Departament Zdrowia i Polityki Społecznej przygotuje na 7 lutego br. projekt stanowiska Sejmiku wyrażającego zaniepokojenie sytuacją w służbie zdrowia na przykładzie strajku głodowego w Szpitalu w Starachowicach. W dniu sesji, o godz. 9.30 odbędzie się posiedzenie Komisji w celu przyjęcia projektu stanowiska. Komisja upoważniła Przewodniczącego do zarekomendowania stanowiska pod obrady Sejmiku.

Protokół sporządziła Barbara Loch.

Przewodniczący obrad

Sławomir Marczewski